12
Varhaiskasvatuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta alueiden eriarvoisuuden torjumisesta

HEL 2016-001969 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta antaa seuraavan lausunnon Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta alueiden eriarvoisuuden torjumisesta:

Eriarvoisuuden torjunta on tärkeä aihe varhaiskasvatuksen toiminnassa. Kaikkia koskevat yhdenvertaiset varhaiskasvatuspalvelut osana oppimisen polkua tasaavat lasten erilaisista lähtökohdista johtuvia eroja ja takaavat kaikille yhtäläiset mahdollisuudet osallistua koulutetun henkilöstön järjestämään varhaiskasvatustoimintaan.

Varhaiskasvatusvirastossa positiivisen diskriminaation määräraha vuonna 2016 on 950 000 euroa. Määrärahalla on lisätty hoito- ja kasvatushenkilöstön määrää, lastentarhanopettajien osuutta hoito- ja kasvatushenkilöstöstä sekä palkattu lisää erityislastentarhanopettajia erityisesti niillä asuinalueilla, joilla on nähtävissä lasten kasvuun liittyviä riskitekijöitä. Varhaiskasvatuslautakunta pitää tärkeänä, että positiivisen diskriminaation määräraha pidetään jatkossa vähintään vuoden 2016 tasolla.

Varhaiskasvatuksessa puututaan tehokkaasti erilaisin tukitoimin kasvun, kehityksen ja oppimisen haasteisiin sekä ennaltaehkäistään erilaisista riskitekijöistä johtuvia ongelmia. Erityisen tuen resursseja kohdennetaan alueittain eniten tukea tarvitseville lapsille ja tiivis yhteistyö neuvolan ja muiden lapsiperheiden palvelujen kanssa auttaa kartoittamaan lasten tuen tarpeita. Erityisesti varhaiskasvatuksen, huoltajien ja neuvolan yhteinen Hyve4-malli ja siihen liittyvä tiedonsiirto päiväkodin ja neuvolan välillä tuottaa paljon lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyvää tärkeää tietoa ja auttaa kohdentamaan erilaisia tukitoimia.

Erityistä huomiota on kiinnitetty eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten suomen kielen oppimiseen. Varhaiskasvatusalueilla työskentelee suomi toisena kielenä -lastentarhanopettajia, jotka toimivat alueille konsultoivina työntekijöinä sekä arvioivat ja kehittävät kielitaidon parantamiseen tähtääviä toimintamalleja. Ota koppi! -hankkeessa on yhteistyössä neuvolan ja perusopetuksen kanssa kehitelty toiminnallisia menetelmiä lasten suomen kielen osaamisen kehittämiseksi. Ota koppi! -ohjelmassa on kiinnitetty erityistä huomiota myös siihen, että lasten kotona puhutun kielen osaamista tuetaan yhteistyössä huoltajien kanssa.

Helsingin varhaiskasvatuksessa on lähdetty kehittämään kumppanuuteen perustuvia toimintamalleja, joilla edistetään varhaiskasvatuksen sisältöjen monipuolista toteutumista kaupungin eri osissa. Yhteistyössä kulttuurikeskuksen kanssa on palkattu työttömiä taiteilijoita päiväkodeissa tapahtuvaan taidekasvatustyöhön alueilla, joiden sosio-ekonominen tilanne on keskivertoa heikompi ja joissa taiteen saavutettavuus on heikko. Toimintamalli otettiin käyttöön vuonna 2015 ja sitä tullaan jatkamaan vuosina 2016 ja 2017. Yhteistyössä nykytaiteen museo Kiasman kanssa on järjestetty taidekasvatustyöpajoja eri puolilla kaupunkia sekä järjestetty henkilöstön täydennyskoulutusta. Kaupunginorkesterin kanssa on mahdollistettu esiopetuksessa olevien lasten osallistuminen kaupunginorkesterin konserttiin.

Varhaiskasvatuksella ja esiopetuksella on tärkeä rooli kaikkien lasten yhtäläisten oppimisedellytysten turvaamisessa. Esiopetuksesta perusopetukseen siirryttäessä nivelvaiheen yhteistyö opetustoimen kanssa on tärkeää sujuvan koulun aloittamisen varmistamiseksi. Varhaiskasvatuksen ja opetustoimen yhteistyössä on kehitetty kouluun siirtymisen prosesseja siten, että kaikkien lasten tarpeet tulevat huomioiduksi.

Varhaiskasvatuslautakunta pitää tärkeänä, että varhaiskasvatuksen toimintamalleja kehitetään edelleen myös eriarvoisuuden torjumisen näkökulmasta. Keinojen vaikuttavuuden seurantaa voidaan kehittää osana lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan liittyvää yhteistyötä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Eriarvoisuuden torjumisella on suoria vaikutuksia terveyteen ja hyvinvointiin sekä lasten mahdollisuuteen osallistua tasa-arvoiseen koulutukseen. Yhdenvertaisten varhaiskasvatuspalvelut Helsingin eri alueilla ehkäisevät osaltaan lasten ja lapsiperheiden eriarvoistumista ja tasaavat lasten erilaisista lähtökohdista johtuvia eroja. Laadukas varhaiskasvatus edistää lasten sosiaalista, alueellista ja kulttuurista tasa-arvoa.

Tiivistelmä

Varhaiskasvatusviraston toiminnassa eriarvoistumista on torjuttu seuraavin toimenpitein:

- Positiivisen diskriminaation määrärahalla on lisättyhoito- ja kasvatushenkilöstön määrää, lastentarhanopettajien osuutta hoito- ja kasvatushenkilöstöstä sekä palkattu lisää erityislastentarhanopettajia erityisesti niillä asuinalueilla, joilla on nähtävissä lasten kasvuun liittyviä riskitekijöitä.
- Erityisen tuen resursseja kohdennetaan eniten tukea tarvitseville lapsille ja tuen tarpeita kartoitetaan yhteistyössä sosiaali- ja terveysviraston toimijoiden kanssa.

- Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten suomen kielen oppimiseen kiinnitetään erityistä huomiota.
- Kulttuuritoimijoiden kanssa tehdään kumppanuuteen perustuvaa yhteistyötä, jotta kaikille lapsille pystyttäisiin tarjoamaan kulttuurikokemuksia.
- Yhteistyössä opetustoimen kanssa varmistetaan sujuva siirtyminen esiopetuksesta perusopetukseen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt varhaiskasvatuslautakunnan lausuntoa Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta alueiden eriarvoisuuden torjumisesta 31.5.2016 mennessä.

Aloite on tämän asian liitteenä 1.

Asiasta on pyydetty lausuntoa myös opetuslautakunnalta, sosiaali- ja terveyslautakunnalta, nuorisolautakunnalta, liikuntalautakunnalta, kaupunkisuunnittelulautakunnalta, yleisten töiden lautakunnalta ja tietokeskukselta.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Mikko Mäkelä, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 24378
mikko.makela(a)hel.fi

Liitteet

1 Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite Kvsto 17.2.2016 asia 23

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano